Anmälan om förlängd övergångstid för avtal med anknutna enheter

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 21.09.2026 § 205
4062/00.02.01/2026

Beredningen

upphandlingschef Henri Löthman, henri.lothman(at)soite.fi, tf förvaltningsjurist Soile Takala, soile.takala(at)soite.fi

Enligt 15 § 1 momentet i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen)) tillämpas upphandlingslagen inte på upphandling som den upphandlande enheten gör hos anknutna enheter. Med anknutna enheter avses enheter som är formellt fristående från den upphandlande enheten och självständig med tanke på beslutsfattandet. En förutsättning är dessutom att den upphandlande enheten självständigt eller tillsammans med andra upphandlande enheter utövar ett bestämmande inflytande över den anknutna enheten på samma sätt som över sina egna verksamhetsställen och att den anknutna enheten bedriver högst fem procent av sin affärsverksamhet och med högst en andel på 500 000 euro tillsammans med andra aktörer än de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande över den. I enheter anknutna till upphandlande enheter får inte finnas annat kapital än de upphandlande enheternas kapital.

Enligt 15 § 2 momentet i upphandlingslagen är en förutsättning för användning av en anknuten enhet i aktiebolagsform, utöver det som fastställs i 1 momentet, att den upphandlande enhetens direkta ägarandel i den anknutna enheten är minst 10 procent

15 § 2 momentet i upphandlingslagen tillämpas från och med 1.7.2027. Det nämnda momentet tillämpas dock först från och med 1.7.2029 på sådana anknutna enheter vars huvudsakliga syfte är att producera lagstadgade hälso- och sjukvårdstjänster som direkt upprätthåller liv och hälsa eller sådana centraliserade tjänster inom den specialiserade hälso- och sjukvården som anges i hälso- och sjukvårdslagen, eller informationssystem för produktion av dessa tjänster

Oberoende av den förutsättning för anlitande av en anknuten enhet som föreskrivs i 15 § 2 momentet i upphandlingslagen får den upphandlande enheten fram till den 30 september 2026 ingå nya tidsbundna avtal som avses i nämnda paragraf med sin anknutna enhet. Giltighetstiden för dessa avtal får vara högst ett år.

Om den förutsättning för användning av en anknuten enhet som föreskrivs i 15 § 2 momentet inte uppfylls, får den upphandlande enheten till och med 30.6.2027 utnyttja kontrakt som den ingått med sin anknutna enhet före ikraftträdandet av denna lag. Den upphandlande enheten ska säga upp sådana kontrakt så att de upphör senast den nämnda dagen. Om en uppsägning av ett kontrakt skulle ha exceptionellt oskäliga följder eller en uppsägning av ett kontrakt är förenad med betydande ekonomiska risker, kan kontraktet dock av tvingande hänsyn till det allmänna intresset sägas

upp så att det upphör senast 30.6.2030. Den upphandlande enheten ska senast 30.9.2026 göra en anmälan om ett sådant kontrakt till Statskontoret. Statskontoret publicerar uppgifter om anmälningar på sin webbplats.

Mellersta Österbottens välfärdsområde har kartlagt sina gällande avtal med enheter med anknutna enheter och bedömt ifall det finns behov av att göra en anmälan om användning av förlängd övergångstid i fråga om dem. Avtalen och motiveringarna för en förlängd övergångstid har preciserats närmare i bilagan Ilmoitus sidosyksikkösopimuksesta – pidennetty siirtymäaika.

Bilga Ilmoitus sidosyksikkösopimuksesta – pidennetty siirtymäaika (Anmälan om förlängd övergångstid för avtal med anknutna enheter)

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar
1. befullmäktiga upphandlingschefen att göra en anmälan till Statskontoret om användningen av den förlängda tiden i fråga om de avtal som finns som bilaga, och
2. befullmäktiga upphandlingschefen att göra nödvändiga ändringar och preciseringar i bilagan

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade om punkterna 1-2 i enlighet med förslaget.